

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV068-23

Banja Luka, 08.12.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	12
	5. Priprema i donošenje budžeta	12
	6. Finansijski izvještaji	13
	6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci	13
	6.1.1. Prihodi i primici.....	13
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	14
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	16
	6.2.1. Nefinansijska imovina.....	16
	6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja.....	18
	6.2.3. Obaveze i razgraničenja	18
	6.2.4. Vlastiti izvori.....	18
	6.3. Vanbilansna evidencija	18
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	19
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	19

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2022. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine; prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je detaljnije opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2022. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer nije popisano zemljište i nematerijalna proizvedena imovina, nisu izvršene neophodne pripremne radnje za utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obaveza, nisu sačinjene posebne popisne liste za imovinu za koju nije bilo moguće utvrditi stvarno stanje na dan popisa, a izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži podatke o završetku popisa, podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji i radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza u skladu sa članom 4. stav (2), 15. stav (3), 17. stav (6) i (7) i 20. stav (1) pomenutog pravilnika.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1. ovog Izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Nevesinje nije izvršila početno priznavanje vrijednosti pripadajućeg dijela zemljišta i fer vrijednost pripadajućeg dijela poslovnog objekta prema Ugovoru o diobi nepokretnosti sa JZU Bolnica Nevesinje i Rješenju o uknjižbi prava vlasništva u skladu sa članom 26. stav (2) i 33. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 14 i 27.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.5. ovog Izvještaja:

Obrazloženja uz finansijske izvještaje ne sadrže informacije propisane članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, MRS-JS 24 – Presentacija budžetskih informacija u finansijskim izvještajima, MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS-JS 12 – Zalihe.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkama 5., 6.1. i 6.1.1.1. ovog Izvještaja:

Prema Ugovoru o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Nevesinje ispostavlja mjesečne fakture u visini od 1/12 ugovorene vrijednosti. Navedeno fakturisanje ne odražava stvarno izvršene zdravstvene usluge, jer se fakturisana vrijednost svodi na izvedenu vrijednost, usljed čega se u najvećoj mjeri generiše veći iznos iskazanih rashoda u odnosu na ostvarene prihode.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika

materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 08.12.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje za 2022. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

U toku 2022. godine radni odnos na određeno vrijeme je zasnovalo šest lica, a za njihovo zapošljavanje nije pribavljena saglasnost nadležnog Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, što nije u skladu sa tačkom 2. Zaključka Vlade Republike Srpske od 28.01.2015. godine.

Ugovori o djelu su zaključeni sa pet izvršilaca za poslove koji predstavljaju osnovnu djelatnost, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Nevesinje nije uspostavila pomoćne knjige nepokretnosti, postrojenja i opreme u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Blagajničko poslovanje nije vršeno u skladu sa članom 3. i 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, jer su isplate za stručne usluge vršene u gotovini, a plog pazara nije vršen u propisanom roku.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Nevesinje za izvršene usluge osiguranja vozila i vulkanizerske usluge nije provela procedure javnih nabavki, nije donijela pravilnik o radu komisije za nabavke, članovi komisija za nabavke nisu potpisali izjave o nepristrasnosti i povjerljivosti, nije dostavljala izvještaje o provedenim postupcima nabavki i nije objavljivala osnovne elemente zaključenih ugovora, kako je predviđeno članom 6., 13. stav (3), 52. stav (6) i 75. stav (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje.

Banja Luka, 08.12.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa i usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 4. stav (2), 15. stav (3), 16., 17. stav (6) i (7) i 20. stav (1) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) rashodi po osnovu utroška goriva u svrhu službenih putovanja klasifikuju u skladu sa članom 92. stav (7) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 3) izvrši početno priznavanje vrijednosti pripadajućeg dijela zemljišta i fer vrijednost pripadajućeg dijela poslovnog objekta prema Ugovoru o diobi nepokretnosti sa JZU Bolnica Nevesinje i Rješenju o uknjižbi prava vlasništva u skladu sa članom 26. stav (2) i 33. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 14 i 27,
- 4) klasifikovanje i vrednovanje opreme kao i priznavanje nematerijalne proizvedene imovine vrši u skladu sa članom 21. i 24. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i
- 5) u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije propisane članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) prijem u radni odnos po ugovoru o radu na određeno vrijeme vrši uz pribavljenu saglasnost nadležnog ministarstva u skladu sa tačkom 2. Zaključka Vlade Republike Srpske,
- 2) obračun naknade za dežurstvo vrši u skladu sa članom 31. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- 3) angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu vrši za poslove koji su van djelatnosti Doma zdravlja u skladu sa članom 205. Zakona o radu,
- 4) uspostave pomoćne knjige nepokretnosti, postrojenja i opreme u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 5) blagajničko poslovanje vrši u skladu sa članom 3. i 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- 6) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se uspostavi knjiga poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici i definišu kontrolne aktivnosti za korišćenje motornih vozila, mobilnih telefona i reprezentacije,
- 7) donosi plan javnih nabavki i pravilnik o radu komisije za nabavke i da se provođenje postupaka javnih nabavki vrši u skladu sa članom 6., 13. stav (3), 52. stav (6) i 75. stav (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama i članom 5. stav (2) Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke i

- 8) na oporezivi dio isplaćene otpremnine obračunavaju porez na dohodak i doprinosi u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske
- Zakon o trezoru
- Zakon o sistemu javnih službi
- Zakon o zdravstvenom osiguranju
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti
- Odluka o usvajanju budžeta, Odluka o usvajanju rebalansa budžeta, Odluka o usvajanju drugog rebalansa budžeta i Odluka o izvršenju budžeta Opštine Nevesinje za 2022. godinu
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske
- Zakon o javnim nabavkama
- Zakon o radu, glava II i XXII
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske
- Zakon o porezu na dohodak , glave od I do IV, VI, X, XII i XIII
- Zakon o doprinosima
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27.
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u javnim ustanovama u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj
- Uredba o uslovima i plaćanju gotovim novcem
- Pravilnik o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu
- Pravilnik o osnovama za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i načinu finansiranja zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj u 2022. godini
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole i Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje
- Statut Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Nevesinje
- Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Javnoj zdravstvenoj ustanovi Dom zdravlja Nevesinje
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj
- Odluka o participaciji
- Odluka o utvrđivanju cijene rada u oblasti zdravstva i socijalne zaštite

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Dom zdravlja Nevesinje osnovan je Odlukom Skupštine opštine Nevesinje od 07.03.1994. godine radi obavljanja djelatnosti primarne zdravstvene zaštite od posebnog društvenog interesa na području Opštine Nevesinje, a Odlukom Skupštine opštine Nevesinje o usklađivanju akata o osnivanju od 2016. godine, posluje pod nazivom Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Nevesinje (u daljem tekstu: Dom zdravlja).

Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja za rad Doma zdravlja regulisana su Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 106/09, 44/15 i 57/22), Zakonom o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 110/16, 94/19, 44/20 i 37/22) i Zakonom o sistemu javnih službi ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 68/07, 109/12, 44/16 i 122/18).

Organi upravljanja Doma zdravlja su direktor i Upravni odbor koje imenuje i razrješava osnivač.

Dom zdravlja se finansira iz sredstava Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, budžeta Opštine Nevesinje, donacija, korisnika zdravstvene zaštite i drugih izvora finansiranja.

Finansijske transakcije, Dom zdravlja obavlja u sistemu Jedinostvenog računa trezora Opštine Nevesinje od 01.01.2022. godine i ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u potpunosti u sastavu Glavne knjige trezora Opštine Nevesinje.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji, Dom zdravlja nije imao primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Doma zdravlja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom Doma zdravlja uređena je djelatnost, osnove unutrašnje organizacije, nadležnost organa upravljanja i rukovođenja, kao i druga značajna pitanja vezana za rad ustanove.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Doma zdravlja od 21.01.2022. godine sa izmjenama i dopunama od 28.10.2022. godine donesen je uz pribavljenu saglasnost načelnika Opštine Nevesinje u skladu sa članom 19. stav (1) tačka 4) Zakona o sistemu javnih službi. Navedenim pravilnikom uređeni su unutrašnja organizacija u okviru djelatnosti ustanove, naziv radnih mjesta, uslovi za obavljanje poslova i broj izvršilaca, način izvršenja poslova i radnih zadataka, radna mjesta sa povećanim rizikom, organizaciona šema ustanove i opis poslova i radnih zadataka radnog mjesta i odgovornost za obavljanje istih. Pravilnikom je sistematizovano 36 radnih mjesta sa 68 izvršilaca.

Na dan 31.12.2022. godine u Domu zdravlja je bio 61 izvršilac od čega 53 izvršioca u stalnom radnom odnosu i 8 izvršilaca na određeno vrijeme.

U toku 2022. godine bilo je zaposleno šest izvršilaca na određeno vrijeme za čiji prijem nije pribavljena saglasnost nadležnog Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske od 28.01.2015. godine.

Prema rješenjima Skupštine opštine Nevesinje, u toku 2021. i 2022. godine, direktor Doma zdravlja i članovi Upravnog odbora obavljali su funkciju vršilaca dužnosti, a rješenjima Skupštine opštine u toku 2023. godine imenovan je direktor i članovi Upravnog odbora.

U toku 2022. godine zaključeno je pet ugovora o djelu za obavljanje poslova predviđenih sistematizacijom radnih mjesta (laboratorijski tehničar, medicinske sestre i doktor porodične medicine), što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16, 66/18, 91/21 i 119/21), kojim je propisano da se ugovoru o djelu zaključuju za poslove koji su van djelatnosti Doma zdravlja.

Dom zdravlja je vršio obračun naknade za dežurstvo radnim danima u iznosu od 5% od osnovne plate, vikendom u iznosu od 7,8% od osnovne plate i praznikom u iznosu od 10% od osnovne plate, što nije u skladu sa članom 31. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske po kojem se naknada za dežurstvo obračunava u iznosu od 5% od osnovne plate.

Pomoćna knjiga nepokretnosti, postrojenja i opreme nije uspostavljena, što nije u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20) zbog čega je onemogućena analitička evidencija i hronološki pregled poslovnih promjena na stalnim sredstvima, detaljni podaci o sredstvu kao što su datum nabavke, naziv dobavljača, jedinica mjere, procijenjeni vijek trajanja, godišnji i akumulirani otpis vrijednosti, naknadne procjene vrijednosti i drugi podaci pojedinačnog sredstva.

U Domu zdravlja nije vršena suštinska i formalna kontrola ispravnosti ulaznih računa i druge prateće knjigovodstvene dokumentacije, što nije u skladu sa članom 9. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, jer za podatke unesene u poslovne knjige nije vršena pismena potvrda od strane odgovornih lica da je knjigovodstvena isprava potpuna, istinita i računski tačna.

Dom zdravlja nije uspostavio evidenciju o korišćenju motornih vozila (službeno i sanitetsko), nije definisao pravila korišćenja i normative potrošnje goriva po motornom vozilu i nije vršio kontrolu utroška goriva i troškove tekućeg održavanja po pojedinom vozilu. Takođe, internim aktima nisu utvrđeni uslovi i način korišćenja mobilnih telefona u službene svrhe od strane zaposlenih i prava na korišćenje usluga reprezentacije.

Blagajničko poslovanje nije vršeno u skladu sa članom 3. i 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 86/12 i 10/14), jer su isplate za stručne usluge vršene u gotovini, a polog pazara nije vršen u propisanom roku.

Postupak certifikacije i akreditacije Doma zdravlja nije izvršen od strane Agencije za sertifikaciju, akreditaciju i unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj prema odredbama člana 97. i 100. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Dom zdravlja nije vršio aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) i Uputstvu o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17), jer nije uspostavio knjigu poslovnih procesa, nije identifikovao i procijenio rizike i nije vršio druge aktivnosti prema zahtjevima navedenih propisa. Takođe, Dom zdravlja nije sačinio plan rada za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu i izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2022. godinu, što nije u skladu sa Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22).

U skladu sa Odlukom o popisu i formiranju komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem utvrđeno je da godišnji popis imovine i obaveza nije obavljen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja

knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21), jer:

- nije popisano zemljište i nematerijalna proizvedena imovina (računarski programi), član 4. stav (2) Pravilnika,
- do dana određenog za popis nisu izvršene neophodne pripremne radnje koje se odnose na pregled i provjeru eksterne i interne dokumentacije na osnovu koje je moguće utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza (oprema nije označena inventurnim brojevima), član 15. stav (3) Pravilnika,
- nije formirana centralna popisna komisija, član 16. Pravilnika,
- nisu sačinjene posebne popisne liste za imovinu za koju nije bilo moguće utvrditi vrijednost na dan popisa i nisu prezentovana neusaglašena stanja imovine na dan popisa kao i razlozi zbog kojih usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije izvršeno, član 17. stav (6) i (7) Pravilnika i
- izvještaji o izvršenom popisu ne sadrže podatke o završetku popisa, podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji i radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, pregled knjigovodstvenih vrijednosti imovine čija stvarna stanja na dan popisa nisu utvrđena sa odgovarajućim obrazloženjima, kao i primjedbe i prijedloge komisije za popis, član 20. stav (1) Pravilnika.

Shodno navedenom, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima, što je osim u ovoj tački navedeno i u tačkama ovog izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **prijem u radni odnos po ugovoru o radu na određeno vrijeme vrši uz pribavljenu saglasnost nadležnog ministarstva u skladu sa tačkom 2. Zaključka Vlade Republike Srpske,**
- **obračun naknade za dežurstvo vrši u skladu sa članom 31. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,**
- **angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu vrši za poslove koji su van djelatnosti Doma zdravlja u skladu sa članom 205. Zakona o radu,**
- **uspostave pomoćne knjige nepokretnosti, postrojenja i opreme u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,**
- **blagajničko poslovanje vrši u skladu sa članom 3. i 8. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,**
- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se uspostavi knjiga poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici i definišu kontrolne aktivnosti za korišćenje motornih vozila, mobilnih telefona i reprezentacije i**
- **postupci i procedure provođenja popisa i usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 4. stav (2), 15. stav (3), 16., 17. stav (6) i (7) i 20. stav (1) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2022. godinu, Dom zdravlja je planirao nabavke u ukupnoj vrijednosti od 254.600 KM bez poreza na dodatu vrijednost putem 14 postupaka od čega za nabavku roba u iznosu od 245.600 KM i usluga u iznosu od 9.000 KM. Prema izvještaju o realizaciji javnih nabavki u 2022. godini, provedeno je deset postupaka nabavki roba u ukupnoj vrijednosti od 229.545 KM.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeni su svi realizovani postupci javnih nabavki i utvrđene su neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon), kako slijedi:

- za izvršene usluge osiguranja vozila (2.803 KM) i vulkanizerske usluge (1.400 KM) koje su planirane u 2022. godini, Dom zdravlja nije proveo procedure javnih nabavki u skladu sa članom 6. Zakona,
- Dom zdravlja nije donio pravilnik o radu komisije za nabavke, kako je predviđeno članom 13. stav (3) Zakona,
- prilikom provođenja postupaka nabavki nisu potpisane izjave o nepristrasnosti i poverljivosti, što nije u skladu sa članom 52. stav (6) Zakona,
- za realizovane postupke nabavki, Agenciji za javne nabavke BiH nisu dostavljeni izvještaji o provedenim postupcima nabavki i nisu objavljeni osnovni elementi zaključenih ugovora, što nije u skladu sa članom 75. stav (1) i (2) Zakona i
- provođenjem nabavke goriva otvorenim postupkom nije sačinjen izvještaj o radu komisije sa preporukom za izbor najpovoljnijeg ponuđača, što nije u skladu sa članom 5. stav (2) Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se donosi plan javnih nabavki i pravilnik o radu komisije za nabavke i da se provođenje postupaka javnih nabavki vrši u skladu sa članom 6., 13. stav (3), 52. stav (6) i 75. stav (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama i članom 5. stav (2) Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke.

5. Priprema i donošenje budžeta

U skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske od 21.10.2021. godine i Sporazumom o uvođenju Doma zdravlja u Lokalni trezor opštine od 08.11.2021. godine, Dom zdravlja je dostavio Opštini Nevesinje Prijedlog budžeta za 2022. godinu u kome su budžetski prihodi i rashodi planirani u iznosu od 2.077.490 KM.

Odlukom o usvajanju budžeta opštine Nevesinje za 2022. godinu („Službeni glasnik opštine Nevesinje“ broj 15/21), Domu zdravlja je odobren budžetski okvir u iznosu od 2.077.490 KM, a Odlukom o usvajanju rebalansa budžeta opštine Nevesinje za 2022. godinu („Službeni glasnik opštine Nevesinje“ broj 8/22), budžetski okvir je odobren u iznosu od 2.466.902 KM.

Odlukom o usvajanju drugog rebalansa budžeta opštine Nevesinje za 2022. godinu („Službeni glasnik opštine Nevesinje“ broj 12/22), Domu zdravlja je odobren budžetski okvir u iznosu od 2.374.393 KM i to za rashode za lična primanja zaposlenih (1.757.472 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (266.851 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (164.841 KM) i ostale izdatke (41.200 KM).

Nakon usvojenog drugog rebalansa budžeta izvršene su dvije realokacije u ukupnom iznosu od 59.262 KM i to prema Odluci direktora Doma zdravlja (2.450 KM) i Odluci načelnika Opštine Nevesinje (56.812 KM). Za više utrošena budžetska sredstva na pozicijama rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga (4.491 KM) i izdacima za nefinansijsku imovinu (41.082 KM za zalihe), Odlukom načelnika Opštine Nevesinje izvršena je realokacija budžetskih sredstava od Administrativne službe Opštine Nevesinje u korist Doma zdravlja (37.840 KM) u skladu sa članom 12. Odluke o izvršenju budžeta opštine Nevesinje za 2022. godinu i članom 41. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16).

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu kojom je uređen proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Dom zdravlja, čija je glavna knjiga u potpunosti u Glavnoj knjizi trezora Opštine Nevesinje, dostavio je obrasce godišnjih finansijskih izvještaja Obrazac 2.01 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a-Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05, Obrazac 4a-Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a-Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisana Obrazloženja uz finansijske izvještaje prema članu 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22). Prilikom sačinjavanja navedenih obrazaca nije izvršeno unošenje podataka o iznosima prihoda, primitaka, rashoda, izdataka i stanja odgovarajućih konta imovine i obaveza iz prethodne godine, zbog prelaska na trezorski sistem poslovanja i primjene izmjenjenih pravila evidentiranja i izvještavanja za budžetske korisnike.

Skupština opštine Nevesinje donijela je Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju budžeta opštine Nevesinje za 2022. godinu („Službeni glasnik opštine Nevesinje“ broj 6/23).

6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci

Ukupi prihodi i primici (bez prihoda obračunskog karaktera) iskazani su u iznosu od 2.159.839 KM, što je za 1% više u odnosu na planirane, a rashodi i izdaci (bez rashoda obračunskog karaktera) u iznosu od 2.412.784 KM, što je za 2% više u odnosu na odobrene rashode drugim rebalansom budžeta (tačka 5. izvještaja).

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici iskazani su na fondu 01, a čine ih neporeski prihodi, transferi između i unutar jedinica vlasti, prihodi obračunskog karaktera i ostali primici.

6.1.1.1. Neporeski prihodi

Neporeski prihodi iskazani u iznosu od 2.092.352 KM odnose se na prihode od pruženih zdravstvenih usluga, koje finansira Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (1.959.510 KM), prihode od participacije (83.864 KM) i ostale prihode (49.078 KM).

Prihodi od pruženih zdravstvenih usluga ostvareni su u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Pravilnikom o principima, uslovima i kriterijumima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2022. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 118/21), prema kojima je Dom zdravlja sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske zaključio Ugovor o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini u iznosu od 2.307.977 KM. Aneksom I ugovora od 30.06.2022. godine i Aneksom II ugovora od 08.08.2022. godine ugovorena su dodatna sredstva u iznosu od 181.110 KM za realizaciju programa prevencije. Ukupno ugovorena vrijednost na godišnjem nivou od 2.489.087 KM predviđena je za finansiranje primarne zdravstvene zaštite u iznosu od 2.465.804 KM (primarna zdravstvena zaštita od 1.481.454 KM, tehnička podrška od 270.853 KM, program prevencije od 181.110 KM, lijekovi na recept od 530.336 KM, limit sredstava za lijekove za ginekologiju od 2.051 KM) i konsultativno specijalističke zdravstvene zaštite-ginekologije u iznosu od 23.283 KM. Prema konačnom obračunu sredstava finansiranja usluga zdravstvene zaštite za 2022. godinu, ostvareni prihodi po osnovu ugovora sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske priznati su u iznosu od 1.959.510 KM, a odnose se na prihode od pruženih usluga primarne zdravstvene zaštite (1.930.046 KM) i prihode od konsultativno specijalističke zdravstvene zaštite – ginekologije (23.283 KM umanjani za limit sredstava za lijekove od 1.944 KM), za koje su ispostavljene mjesečne fakture Fondu zdravstvenog

osiguranja u visini 1/12 ugovorene vrijednosti posebno po oblasti finansiranja, kao i prihodi za usluge sanitetskog prevoza osiguranih lica (7.050 KM) i usluge inostranim osiguranicima (2.295 KM) umanjani za ukupne efekte obračuna u iznosu od 1.220 KM.

Prihode od participacije čine prihodi od učešća osiguranih lica u troškovima pruženih zdravstvenih usluga obračunatih u skladu sa Odlukom o participaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/16, 83/16, 112/16, 1/17, 29/17, 46/19, 107/19 i 19/21).

Ostali prihodi odnose se na prihode od izdavanja ljekarskih uvjerenja, izvršenih medicinskih usluga licima koji nisu osiguranici Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, prihodi po osnovu refundacije naknade plata za vrijeme korišćenja porodijskog odsustva od Fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske.

6.1.1.2. Transferi između ili unutar jedinica vlasti

Transferi između ili unutar jedinica vlasti iskazani u iznosu od 20.000 KM odnose se na novčanu pomoć za redovno poslovanje od Opštine Nevesinje.

6.1.1.3. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 128.293 KM najvećim dijelom se odnose na pomoći u naturi (48.632 KM) i ostale prihode obračunskog karaktera (79.601 KM).

Pomoći u naturi (48.632 KM) se odnose na vrijednost medicinskog materijala i zaštitne opreme donirane od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za ublažavanje posljedica izazvanih pandemijom virusa Covid 19.

Ostali prihodi obračunskog karaktera odnose se na nenaplaćene prihode po osnovu pruženih usluga obračunatih za decembar 2022. godine prema zaključenom Ugovoru o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

6.1.1.4. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 47.487 KM, a odnose se na primitke po osnovu razlike ulaznog i izlaznog PDV-a (17.741 KM) i ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (29.746 KM).

Primici po osnovu razlike ulaznog i izlaznog PDV-a odnose se na povrat PDV-a od Uprave za indirektno oporezivanje BiH po osnovu dodijeljenog granta za nabavku sanitetskog vozila u okviru Projekta nabavke ambulantnog vozila i medicinske opreme od Vlade Japana, koje je oslobođeno plaćanja PDV-a u skladu sa članom 29. stav (1) tačka 4) Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni glasnik BiH“ broj 9/05, 35/05, 100/08 i 33/17).

Ostali primici iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti odnose se na uplaćene refundacije naknada plata za porodijsko odsustvo od Fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci iskazani su na fondu 01, a čine ih tekući rashodi, rashodi obračunskog karaktera i izdaci.

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi su iskazani u iznosu od 2.025.868 KM, a čine ih rashodi za lična primanja zaposlenih (1.753.969 KM), rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (271.341 KM) i rashodi finansiranja, drugi finansijski troškovi i rashodi transakcija razmjene između ili unutar jedinica vlasti (558 KM).

Rashodi za lična primanja zaposlenih odnose se na rashode bruto plata (1.693.888 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (17.858 KM), rashode naknada plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (18.341 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći-bruto (23.882 KM).

Rashodi za bruto plate zaposlenih odnose se na rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (958.254 KM), uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (45.322 KM), po osnovu rada noću, rada tokom praznika i drugim uvećanjima (18.083 KM), po osnovu dežurstva (48.359 KM), porez na dohodak (92.420 KM) i zbirne doprinose (531.450 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada odnose se na naknade za prevoz na posao i sa posla (6.418 KM) i dnevnice po osnovu službenih putovanja u zemlji i inostranstvu (11.440 KM).

Rashode za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) čine otpremnine (8.190 KM), novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (5.883 KM), novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (8.368 KM) i novčane pomoći u slučaju bolesti (1.441 KM).

Na obračunati iznos otpremnina u visini od tri prosječne mjesečne neto plate zaposlenih u oblasti zdravstva isplaćene u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa, koji je veći od iznosa koji je propisan kao poresko oslobađanje, nisu obračunati porez i doprinosi, što nije u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 60/15, 5/16,66/18, 105/19, 123/20, 49/21, 119/21 i 56/22) i članom 10. Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 114/17, 112/19, 49/21, 119/21, 119/21 i 56/22).

Osim navedenog, obračun bruto plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja vršen je u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 49/21, 119/21 i broj 68/22 od 01.08.2022. godine), Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u javnim ustanovama u oblasti zdravstva („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 2/22), Pojedinačnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u JZU Domu zdravlja Nevesinje (13.07.2017.godine i 13.04.2022. godine), Odlukom o utvrđivanju cijene rada („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 83/19), Odlukom o utvrđivanju cijene rada za sva zaposlena lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 42/22) i važećim propisima koji uređuju obračun poreza i doprinosa na lična primanja.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga odnose se na rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (145.039 KM), rashode za režijski materijal (19.353 KM), rashode za tekuće održavanje (24.469 KM), rashode po osnovu putovanja i smještaja (184 KM), rashode za stručne usluge (16.057 KM), rashode za održavanje javnih površina i zaštite životne sredine (3.511 KM) i ostale neklasifikovane rashode (61.185 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga čine rashodi utroška nafte i naftnih derivata (89.576 KM), utroška lož ulja (22.550 KM), utroška električne energije (10.372 KM), centralnog grijanja (3.168 KM za Službu hitne pomoći), odvoza smeća (8.079 KM za zbrinjavanje medicinskog otpada), ostalih komunalnih usluga (3.603 KM), mobilnog telefona (3.836 KM), interneta, poštanskih i ostalih komunikacionih usluga (3.855 KM).

Rashodi utroška nafte i naftnih derivata koje čine rashodi po osnovu utroška goriva za službena putovanja nisu klasifikovani na poziciji rashoda po osnovu putovanja i smještaja, što nije u skladu sa članom 92. stav (7) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/16, 115/17 i 118/18).

Ostali neklasifikovani rashodi odnose se na rashode za stručno usavršavanje zaposlenih (2.601 KM), rashode za bruto naknade za rad van radnog odnosa (45.709 KM), rashodi po osnovu reprezentacije (4.125 KM), rashodi po osnovu poreza, doprinosa i neporeskih naknada (8.750 KM).

Rashode za bruto naknade za rad van radnog odnosa čine rashodi bruto naknada članovima Upravnog odbora (9.057 KM), bruto naknada po ugovorima o djelu (17.072 KM) i privremenim i povremenim poslovima (19.580 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **na oporezivi dio isplaćene otpremnine obračunava porez na dohodak i doprinosi u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima i**
- **rashodi po osnovu utroška goriva u svrhu službenih putovanja klasifikuju u skladu sa članom 92. stav (7) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.**

6.1.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 230.306 KM odnose se na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha i rashode po osnovu amortizacije.

Nabavna vrijednost realizovanih zaliha iskazana u iznosu od 139.468 KM odnosi se na nabavnu vrijednost utrošenih zaliha medicinskog i laboratorijskog materijala (132.236 KM) i auto-guma i sitnog inventara izdatih u upotrebu (7.233 KM).

Rashodi po osnovu amortizacije iskazani u iznosu od 90.838 KM odnose se na rashode po osnovu amortizacije poslovnih objekata (15.908 KM), prevoznih sredstava (52.462 KM), medicinske i laboratorijske opreme (22.028 KM) i ostale opreme (439 KM).

Obračun troškova amortizacije za 2022. godinu vršen je prema propisanim stopama iz Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/16).

6.1.2.3. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 386.916 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu (185.116 KM) i ostale izdatke (136.587 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu odnose se na izdatke za nabavku postrojenja i opreme u iznosu od 48.529 KM, koje najvećim dijelom čine nabavka motornih vozila (38.259 KM), kancelarijskog namještaja (7.767 KM) i računarske opreme (1.022 KM) kao i izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara u iznosu od 136.587 KM koje čine zalihe medicinskog, laboratorijskog i ostalog materijala (130.083 KM) i auto guma (6.504 KM).

Ostale izdatke najvećim dijelom čine izdaci za neizmirene obaveze iz 2021. godine (164.869 KM), te izdaci za naknade plata za porodijsko odsustvo (33.145 KM) i izdaci za naknade plata za vrijeme bolovanja (3.662 KM) koji se refundiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja.

Izdaci za neizmirene obaveze iz 2021. godine (obaveze za plate i naknade zaposlenima od 124.989 KM, obaveze prema dobavljačima od 18.188 KM, obaveze prema Opštini od 17.741 KM i druge obaveze od 3.972 KM) evidentirani su u skladu sa Instrukcijom Ministarstva finansija Republike Srpske od 09.12.2021. godine, prema kojoj je izvršen unos i knjiženje neizmirenih obaveza u 2022. godini, ukalkulisanih u 2021. godini u glavnoj knjizi Doma zdravlja i početnog stanja budžetskih korisnika na dan 01.01.2022. godine unesenih u sistem glavne knjige trezora Opštine Nevesinje.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Ukupna imovina Doma zdravlja iskazana u bruto vrijednosti od 2.463.532 KM, ispravke vrijednosti od 1.105.679 KM i neto vrijednosti od 1.357.853 KM odnosi se na nefinansijsku imovinu i finansijsku imovinu i razgraničenja.

6.2.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijsku imovinu čine nefinansijska imovina u stalnim sredstvima i nefinansijska imovina u tekućim sredstvima.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazane bruto vrijednosti od 2.190.126 KM, ispravke vrijednosti od 1.105.679 KM i neto vrijednosti od 1.084.447 KM odnosi se na kancelarijske objekte i prostore i postrojenja i opremu.

Kancelarijski objekti i prostori iskazane bruto vrijednosti od 1.060.523 KM, ispravke vrijednosti od 276.523 KM i neto vrijednosti od 784.270 KM odnose se na objektat u kojem je smješten Dom zdravlja. U toku 2022. godine, nije bilo povećanja vrijednosti na ovoj poziciji, a smanjenje vrijednosti odnosilo se na obračun troškova amortizacije (15.908 KM).

Dom zdravlja u poslovnoj evidenciji nije priznao i vrednovao pripadajući dio prava vlasništva nad zemljištem površine 1.844,50 m² i poslovnih prostorija površine 1.334,67 m² prema zaključenom Ugovoru o diobi nepokretnosti sa JZU Bolnica Nevesinje iz 2015. godine i Rješenju o uknjižbi prava vlasništva iz 2015. godine izdatog od Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka u skladu sa članom 26. stav (2) i 33. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18) i zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 14 i 27.

Postrojenja i oprema iskazani su u bruto vrijednosti od 1.129.603 KM, ispravke vrijednosti od 829.426 KM i neto vrijednosti od 300.177 KM, a odnose se na neto vrijednost prevoznih sredstava (227.879 KM), kancelarijsku opremu, alat i inventar (7.513 KM), komunikacionu i računarsku opremu, grejnu, rashladnu i zaštitnu opremu (887 KM), medicinsku i laboratorijsku opremu (70.980 KM) i ostalu opremu (260 KM).

U toku 2022. godine, povećanje vrijednosti postrojenja i opreme odnosilo se na nabavku jednog službenog vozila iz vlastitih sredstava (38.259 KM), nabavku kancelarijskog namještaja (kompjuterski sto, ormar, fotelja, komoda, radni stolovi, pult) iz vlastitih sredstava (7.767 KM) i nabavku medicinske i laboratorijske opreme iz budžeta Opštine Nevesinje (57.771 KM).

Smanjenje vrijednosti navedene opreme u toku 2022. godine odnosilo se na obračunate troškove amortizacije u iznosu od 74.929 KM.

Prenos početnog stanja postrojenja i opreme na dan 01.01.2022. godine izvršen je na poziciji prevoznih sredstava i poziciji medicinske i laboratorijske opreme u okviru koje je evidentirana kancelarijska, komunikaciona, medicinska, laboratorijska, računarska i druga oprema, što nije u skladu sa klasifikacijom predviđenom članom 21. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. U toku 2022. godine, novonabavljena oprema je klasifikovana u skladu sa pomenutim pravilnikom.

Nematerijalna proizvedena imovina koja se koristi, a koja se odnosi na računarski program za knjigovodstvo, program za obračun plata i ostalih ličnih primanja i program za vođenje zaliha lijekova i medicinskog materijala, nije priznata u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa članom 24. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Dom zdravlja raspolaže sa sredstvima (kancelarijska i medicinska oprema) koja su potpuno amortizovana odnosno čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na 0 KM, a za koja nije izvršena procjena fer vrijednosti, što nije u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **izvrši početno priznavanje vrijednosti pripadajućeg dijela zemljišta i fer vrijednost pripadajućeg dijela poslovnog objekta prema Ugovoru o diobi nepokretnosti sa JZU Bolnica Nevesinje i Rješenju o uknjižbi prava vlasništva u skladu sa članom 26. stav (2) i 33. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 14 i 27 i**

- **klasifikacija i vrednovanje opreme kao i priznavanje nematerijalne proizvedene imovine vrši u skladu sa članom 21. i 24. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.**

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazane bruto i neto vrijednosti od 97.753 KM odnosi se na zalihe materijala.

Zalihe materijala čine zalihe medicinskog i laboratorijskog materijala (80.203 KM) i zalihe lož ulja (17.550 KM).

6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja iskazane bruto i neto vrijednosti od 175.653 KM odnose se na gotovinu i gotovinske ekvivalente (645 KM), kratkoročna potraživanja (163.509 KM), kratkoročna razgraničenja (4.438 KM) i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (7.061 KM).

Kratkoročna potraživanja najvećim dijelom čine potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu zaključenog Ugovora o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini (159.220 KM) i pruženih zdravstvenih usluga od JZU Bolnica Nevesinje (3.523 KM).

Kratkoročna razgraničenja najvećim dijelom se odnose na razgraničenja po osnovu neizmirenih naknada plata (2.824 KM) i poreza i doprinosa za naknade plata (1.524 KM) po osnovu za porodijskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti se odnosi na potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje (3.662 KM) i doprinosa za dječiju zaštitu (3.399 KM).

6.2.3. Obaveze i razgraničenja

Ukupne obaveze i razgraničenja iskazane u iznosu od 243.666 KM odnose se na kratkoročne obaveze, koje čine obaveze za lična primanja i obaveze iz poslovanja.

Obaveze za lična primanja iskazane u iznosu od 168.231 KM čine obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (78.738 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (11.696 KM) obračunatih za decembar 2022. godine.

Obaveze iz poslovanja iskazane u iznosu od 75.435 KM odnose se na obaveze za nabavku roba i usluga (41.579 KM), stalne imovine (31.323 KM) i obaveze prema fizičkim licima (2.533 KM).

6.2.4. Vlastiti izvori

Dom zdravlja nije iskazao trajne izvore na svom organizacionom kodu, jer se pozicija trajnih izvora sredstava iskazuje na opštem organizacionom kodu Opštine Nevesinje u skladu sa članom 86. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 90. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3. Vanbilansna evidencija

Prema izjavama odgovornih lica Doma zdravlja za potrebe revizije, nije bilo poslovnih događaja koji bi zahtijevali vanbilansno evidentiranje.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema dostavljenim informacijama za potrebe revizije Dom zdravlja nije imao poslovnih događaja koji bi za posljedicu mogli imati potencijalne obaveze ili potencijalnu imovinu.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Dom zdravlja je uz finansijske izvještaje za period 01.01 – 31.12.2022. godine sačinio Obrazloženja koja pružaju opšte podatke o subjektu revizije i primijenjenoj računovodstvenoj osnovi, dijelu računovodstvenih politika i povezanih informacija prezentovanih u Pregledu prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, Pregledu imovine, obaveza i izvora i Izvještaju o broju i strukturi zaposlenih. U Obrazloženjima nisu objelodanjene informacije o:

- uporednim iznosima iz prethodnog perioda radi razumijevanja finansijskih izvještaja tekućeg perioda prema zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 53,
- promjeni prezentacije i klasifikacije stavki u finansijskim izvještajima za budžetske korisnike, prirodi i razlozima ponovne klasifikacije svake stavke u finansijskim izvještajima prema zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 55,
- uzrocima značajnijih razlika u odnosu na odobreni budžet u skladu sa zahtjevima MRS-JS 24 – Prezentacija budžetskih informacija u finansijskim izvještajima, paragraf 14 i 29,
- za svaku klasu nekretnina priznatu u finansijskim izvještajima informacije o korišćenim stopama amortizacije, bruto knjigovodstvenu vrijednost i akumuliranu ispravku vrijednosti na početku i na kraju perioda, usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti stalne imovine na početku i na kraju perioda u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 88 tačke (c), (d) i (e) i
- primijenjenim politikama priznavanja i vrednovanja zaliha, uključujući korišćeni metod obračuna izlazne vrijednosti zaliha u skladu sa MRS-JS 12 – Zalihe, paragraf 47.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije propisane članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Zorana Todorović, s.r.

Milijana Stojaković Obradović, s.r.

Sanja Vučić, s.r.